

Số: 708 /THH1

Thanh Hoá, ngày 30 tháng 6 năm 2017

V/v: thực hiện ý kiến của đại biểu
HĐND và cử tri tại kỳ họp thứ 2
HĐND tỉnh khóa XVII

Kính gửi:

- Hội đồng nhân dân tỉnh Thanh Hóa
- Ủy ban nhân dân tỉnh Thanh Hóa

Thực hiện chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa tại Công văn số 7399/UBND-THKH ngày 28/6/2017, về việc giao khẩn trương cập nhật kết quả thực hiện phiên chất vấn và trả lời chất vấn tại kỳ họp thứ 2 và chuẩn bị các nội dung trình kỳ họp thứ ba HĐND tỉnh khóa XVII. Sau một thời gian thực hiện cam kết với đại biểu HĐND và cử tri về nội dung chất vấn tại kỳ họp thứ 2 HĐND tỉnh khóa XVII, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) Chi nhánh Thanh Hoá báo cáo kết quả thực hiện như sau:

Nội dung chất vấn: *“Thời gian qua, hoạt động của quỹ tín dụng nhân dân tại một số địa phương trong tỉnh có nhiều sai phạm, một số quỹ bị phá sản, làm thiệt hại lớn đến lợi ích của người gửi tiền, gây bức xúc cho cử tri và nhân dân, làm ảnh hưởng đến tình hình kinh tế, xã hội, an ninh trật tự của một số địa phương. Đề nghị Giám đốc Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh Thanh Hóa nêu rõ tình hình, nguyên nhân, trách nhiệm và giải pháp khắc phục”.*

Nhận được nội dung chất vấn nêu trên, Giám đốc NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã gửi văn bản số 1292/THH2 ngày 28/11/2016, về việc trả lời chất vấn tại kỳ họp thứ 2 HĐND tỉnh Khóa XVII. Tại văn bản này, đã trả lời đầy đủ tất cả các vấn đề nêu ra trong nội dung chất vấn.

Kết quả thực hiện ý kiến đại biểu HĐND và cử tri đến nay như sau:

Tính đến 31/5/2017, toàn tỉnh có 67 QTDND, tổng số thành viên của các QTD trên địa bàn là 104.739 thành viên, tăng 1.444 thành viên. Bình quân mỗi quỹ có 1.563 thành viên tham gia; Tổng nguồn vốn của các quỹ tín dụng trên địa bàn đạt là 4.929 tỷ đồng, tăng 220 tỷ đồng so với 31/12/2016. Trong đó: Vốn điều lệ đạt 264 tỷ đồng, bình quân đạt 3,94 tỷ đồng/1QTD; Vốn huy động từ các tổ chức kinh tế, cá nhân đạt 4.142 tỷ đồng. Các QTD cơ bản chủ động được nguồn vốn cho vay đối với các thành viên. Vốn huy động bình quân mỗi quỹ đạt: 61.820 triệu đồng; Tổng dư nợ đạt 4.027 tỷ đồng, dư nợ bình quân đạt 60,12 tỷ đồng/QTD;

Chất lượng tín dụng: Đến thời điểm 31/5/2017 có 24/67 quỹ tín dụng không có nợ xấu. Nợ xấu của các QTD chiếm tỷ lệ 0,59% tổng dư nợ (không tính nợ xấu của QTD Hoàng Đồng).

Chênh lệch thu – chi của các Quỹ là: 27.926 triệu đồng, 64/67 Quỹ tín dụng có chênh lệch thu chi dương.

Kết quả xử lý yếu kém ở một số QTD như sau:

1) Về phá sản QTD: từ khi ra đời đến nay ở Thanh Hóa chưa có QTD nào phá sản. Một số Quỹ hoạt động yếu kém đã được NHNN Chi nhánh Thanh Hóa xem xét và cho tự giải thể (giải thể năm 1998-1999 QTD Nam Giang, huyện Thọ Xuân; QTD Hoàng Ngọc, QTD Hoàng Châu – huyện Hoàng Hóa), hoặc sáp nhập vào Quỹ khác (năm 2008 QTD Thiết Ống sáp nhập vào QTD Long Vân (Bá Thước); năm 2014 QTD Hoàng Thanh sáp nhập vào QTD Hoàng Tiên (Hoàng Hóa).

Đối với QTD Hoàng Đồng: NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã báo cáo cụ thể tại văn bản số 1292/THH2 ngày 28/11/2016, nay đang chờ ý kiến chỉ đạo từ các cơ quan cấp trên có liên quan (NHTW và BHTG Việt Nam) để tiến hành làm thủ tục cho phá sản.

2) Kết quả triển khai thực hiện các giải pháp khắc phục của NHNN:

- Thời gian qua, NHNN Chi nhánh Thanh Hóa tăng cường vai trò quản lý nhà nước đối với hoạt động của hệ thống QTDND trên địa bàn tỉnh. Phân công trách nhiệm cụ thể cho cán bộ giám sát từng QTD (gọi tắt: Quỹ) trên cơ sở nội dung Phương án tái cơ cấu đã được NHNN phê duyệt; Rà soát, kiện toàn bộ máy tại một số QTDND, thông qua việc ban hành các Quyết định đình chỉ chức danh, đình chỉ làm nhiệm vụ ủy viên HĐQT, Giám đốc, phó giám đốc điều hành đối với những cán bộ yếu về năng lực chuyên môn, có biểu hiện gây mất đoàn kết nội bộ, không hoàn thành nhiệm vụ. Đồng thời, phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương sở tại để lựa chọn người thay thế đảm bảo tiêu chuẩn chuyên môn và có uy tín đảm nhiệm các chức danh chủ chốt tại QTD.

- Xây dựng Kế hoạch thanh tra năm 2017, trong đó tập trung triển khai thanh tra trực tiếp đối với các QTD thuộc diện yếu kém, tiềm ẩn rủi ro.

- Tiếp tục triển khai theo lộ trình thực hiện Phương án tái cơ cấu đối với 22 QTD thuộc diện phải thu hẹp địa bàn hoạt động.

- Phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương, các cơ quan chức năng tập trung xử lý nợ xấu, đảm bảo an ninh hoạt động đối với các điểm nóng.

*** Đối với QTD Định Tường:**

+ QTD Định Tường đã tổ chức Đại hội kiện toàn bộ máy quản lý (tức HĐQT); bộ máy kiểm soát (Ban Kiểm soát) và bộ máy điều hành (Ban Giám đốc, các bộ phận nghiệp vụ tham mưu cho Ban Giám đốc)

+ Tổ chức họp kiểm điểm, quy trách nhiệm những cá nhân có liên quan để xử lý toàn bộ số nợ xấu 4.752 triệu đồng. Kết quả xử lý như sau:

(i) Là người trực tiếp gây ra tổn thất số tiền vay 3.807 triệu đồng, ông Lê Xuân Hiền đã bồi thường 845 triệu đồng và phải chuyển giao quyền sử dụng đất và căn nhà 02 tầng trên lô đất này cho QTD Định Tường. Hiện nay, QTD Định Tường đang thông báo bán ngôi nhà này, để thu hồi tiếp số tiền còn phải bồi thường của ông Hiền là 1.350 triệu đồng.

(ii) Quy trách nhiệm cho 20 cá nhân có liên quan, gồm: nguyên Chủ tịch HĐQT, nguyên Giám đốc, trưởng phòng tín dụng, trưởng phòng kế toán, và các nhân viên nghiệp vụ có liên quan chịu trách nhiệm bồi thường tổn thất với số tiền 2.557 triệu đồng. Đến 30/6/2017 đã thu hồi được 953 triệu đồng. Số tiền còn lại 1.604 triệu đồng, QTD Định Tường đang tiếp tục đôn đốc để thu hồi trong thời gian tới.

* **Đối với QTD Quý Lộc:** QTD Quý Lộc thành lập và hoạt động từ đầu năm 2008, địa bàn hoạt động tại xã Quý Lộc huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa. Đến 31/5/2017, tổng số thành viên: 1.246 thành viên. Vốn huy động tiết kiệm 25.952 triệu đồng; Tổng dư nợ cho vay 28.209 triệu đồng. Sau một thời gian tích cực xử lý yếu kém, hiện nay hoạt động đã có bước khởi sắc, tiền gửi tiết kiệm đã tăng trở lại, đồng thời dư nợ cho vay cũng đang tăng trưởng dần.

Về sai phạm đã xảy ra: bà Hoàng Thị Nga – nguyên là thủ quỹ đã nhờ người nhà đứng tên lập hồ sơ vay 05 món số tiền 1.200 triệu đồng đã quá hạn nhưng không trả. Bà Nga đã bị đình chỉ công tác. Sau khi bị đình chỉ công tác, bà Nga đã tung tin sai sự thật về hoạt động của Quỹ, kích động người gửi tiền đến Quỹ rút tiền, người vay tiền không trả nợ... đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến tình hình hoạt động của Quỹ. Lợi dụng tình hình trên, một số khách hàng vay sử dụng sai mục đích (vay về cho người khác vay lại) hoặc đã quá hạn cũng đang chây ì, chưa trả nợ Quỹ. QTD Quý Lộc đã nhiều lần báo cáo các cấp ủy chính quyền địa phương xã Quý Lộc và huyện Yên Định hỗ trợ xử lý thu hồi nợ. Đồng thời, khởi kiện ra Tòa án huyện Yên Định đòi nợ đối với một số khoản vay.

Thời gian qua, NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã tích cực phối hợp và nhận được sự hỗ trợ của Cơ quan Nội chính các cấp, sự vào cuộc của UBND huyện Yên Định và sự cố gắng tích cực của bộ máy quản lý điều hành Quỹ, các hoạt động của Quỹ Quý Lộc đã và đang từng bước vượt qua những khó khăn: An ninh trật tự được đảm bảo; không còn tình trạng người dân kéo đến Quỹ đòi rút tiền trước hạn, đã có khách hàng mới gửi tiền bình thường; đã xử lý thu hồi được một số khoản nợ. Các nhu cầu chi trả tiền gửi được đáp ứng, thanh khoản được duy trì. Các hoạt động của QTD Quý Lộc đã trở lại bình thường. Đối với 05 món vay của bà Nga số tiền 1.200 triệu đồng, ngày 24/6/2017 Cơ quan Công an đã khởi tố hình sự đối với 3 món vay; 02 món vay không đủ yếu tố cấu thành tội phạm, chuyển giao cho QTD Quý Lộc xử lý hành chính, yêu cầu bồi thường.

Nhìn chung, hoạt động của hệ thống Quỹ tín dụng nhân dân trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa trong thời gian qua về cơ bản đã chấp hành đúng các quy định của Ngân hàng Nhà nước và quy định nội bộ của Quỹ tín dụng. Chất lượng hoạt động đa số các Quỹ được nâng lên, bộ máy Quỹ được kiện toàn.

Song đáng tiếc, đi ngược lại xu hướng phát triển đó có 2 Quỹ xảy ra những sai phạm. Nguyên nhân chính là do rủi ro đạo đức nghề nghiệp của chính cán bộ QTD đó. NHNN Chi nhánh Thanh Hóa báo cáo 2 vụ việc như sau:

*** QTD Thái Khuyển Trường:** thành lập và hoạt động từ năm 2005. Địa bàn hoạt động tại 03 xã Thái Hòa, xã Nông Trường và xã Khuyến Nông - huyện Triệu Sơn, tỉnh Thanh Hóa. Đến 31/5/2017, tổng số thành viên: 2.694 thành viên. Tổng nguồn vốn đạt 71.380 triệu đồng. Trong đó, vốn huy động tiết kiệm: 61.827 triệu đồng; tổng dư nợ cho vay 57.984 triệu đồng; chênh lệch thu chi đạt 229 triệu đồng.

Sai phạm: bà Thiều Thị Dũng, nguyên cán bộ tín dụng phụ trách địa bàn xã Nông Trường đã lợi dụng nhiệm vụ được giao và mối quen biết với người dân địa phương để chiếm đoạt tiền của Quỹ sử dụng cho mục đích cá nhân thông qua các hành vi như: thu nợ vay không nộp Quỹ; vay ké khách hàng; nhờ người dân đứng tên vay hộ, tổng số tiền bà Dũng vi phạm là 3.582.000.000 đồng của 104 món vay. Gồm: Vay ké khách hàng: 45 món số tiền 1.019 triệu đồng; nhờ người khác vay hộ: 49 món số tiền 2.150 triệu đồng; Thu nợ không nộp: 10 món số tiền 413 triệu đồng.

Dưới sự chỉ đạo của Ngân hàng Nhà nước, HĐQT Quỹ đã có nhiều biện pháp tích cực hiệu quả trong việc xử lý thu hồi các khoản nợ vay như: làm việc nhiều lần với bà Dũng và gia đình về trách nhiệm trả nợ đối với số tiền đã sử dụng, báo cáo với các cấp ủy chính quyền địa phương xã và huyện Triệu Sơn để có biện pháp tuyên truyền hỗ trợ Quỹ xử lý thu hồi nợ, lựa chọn một số hồ sơ khởi kiện ra Tòa án để đòi nợ. Đến 30/6/2017 Quỹ đã xử lý 64 món vay, thu hồi được tổng số tiền 2.252 triệu đồng. Còn lại 40 món số tiền 1.330 triệu đồng.

Hiện nay, tình hình hoạt động của Quỹ vẫn bình thường, thanh khoản được bảo đảm, không có hiện tượng khách hàng ồ ạt rút tiền, Quỹ đang tiếp tục triển khai các biện pháp xử lý thu hồi nợ.

*** QTD Hoàng Trinh:** thành lập và hoạt động từ năm 1996. Địa bàn hoạt động tại 05 xã, gồm Hoàng Trinh, Hoàng Trung, Hoàng Kim, Hoàng Lương và xã Hoàng Sơn huyện Hoàng Hóa, tỉnh Thanh Hóa. Đến 31/5/2017 tổng số thành viên: 2.091 thành viên. Vốn huy động đạt 53.408 triệu đồng. Trong đó vốn huy động tiết kiệm là 29.084 tỷ đồng. Tổng dư nợ cho vay 69.597 triệu đồng; chênh lệch thu chi đạt 1.227 triệu đồng.

Sai phạm: bà Lê Thị Thanh, nguyên là thủ quỹ QTD Hoàng Trinh đã lợi dụng nhiệm vụ được giao và mối quan hệ quen biết với người dân địa phương

để chiếm đoạt tài sản của Quỹ bằng hình thức thu nợ không nộp quỹ; vay ké của thành viên; nhờ người khác vay hộ; mượn Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (gọi tắt: sổ đỏ) của người khác lập không hồ sơ vay tiền của Quỹ, để sử dụng cho mục đích cá nhân với số tiền lớn, dẫn đến nợ khó thu hồi, ảnh hưởng nghiêm trọng đến an toàn trong hoạt động của Quỹ.

Từ công tác quản lý giám sát và các thông tin thu thập được, NHNN đã chỉ đạo QTD Hoàng Trinh rà soát kiểm tra và báo cáo. QTD Hoàng Trinh đã kiểm tra đối chiếu với khách hàng vay, làm việc với bà Thanh và cán bộ tín dụng có liên quan đã phát hiện và báo cáo NHNN về vi phạm của bà Thanh như sau:

- Tổng số tiền bà Thanh vi phạm là 19.625 triệu đồng của 63 món vay, gồm: Thu nợ không nộp: 01 món số tiền 60 triệu đồng; Vay ké khách hàng 10 món số tiền 1.320 triệu đồng; Nhờ người khác vay hộ 46 món số tiền 16.480 triệu đồng; Mượn sổ đỏ lập không hồ sơ 06 món số tiền 1.765 triệu đồng).

Tính đến ngày 12/6/2017, số tiền đã thu hồi 3.913,3 triệu đồng. Số tiền bà Thanh vi phạm còn lại chưa thu hồi là 15.711,7 triệu đồng.

Vi phạm xảy ra trong hoạt động của QTD Hoàng Trinh với số tiền lớn đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến tình hình hoạt động của Quỹ. Nhiều khách hàng vay hộ bà Thanh hoặc cho bà Thanh vay ké một phần nhưng không chịu trả nợ. Thông tin về bà Thanh vay tiền vỡ nợ đã tác động đến dư luận và người gửi tiền, thời gian qua đã phát sinh người gửi tiền đến quỹ rút tiền gửi trước hạn, đe dọa đến thanh khoản và an toàn hoạt động của Quỹ.

Các biện pháp xử lý của NHNN:

(1) Tháng 3/2017, NHNN Chi nhánh tỉnh Thanh Hóa đã thành lập Tổ công tác thực hiện giám sát hoạt động của từng Quỹ, yêu cầu Quỹ xây dựng Phương án xử lý khắc phục vi phạm, củng cố bình ổn hoạt động.

(2) Tháng 4/2017, thực hiện chỉ đạo của NHNN Việt Nam tại Công văn số 279/NHNN-TTGSNH.m ngày 11/4/2017 về việc xử lý đối với QTDND Hoàng Trinh, NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã giám sát chặt chẽ mọi diễn biến hoạt động của Quỹ.

Ngày 27/4/2017 Giám đốc NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã ký Công văn số 76/THH2.m về việc chuyển hồ sơ vụ việc vi phạm pháp luật của bà Lê Thị Thanh đến Cơ quan Cảnh sát điều tra, Công an tỉnh Thanh Hóa.

(3) Tháng 5/2017: ngày 15/5/2017 Giám đốc NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã ký Quyết định số 111/QĐ-THH2 về việc giám sát, đối chiếu, xác minh hoạt động đối với QTDND Hoàng Trinh. Đoàn công tác được huy động lực lượng từ NHNN Chi nhánh Thanh Hóa, NH Hợp tác xã Chi nhánh Thanh Hóa và Bảo hiểm Tiền gửi khu vực bắc Trung bộ, sẽ thực hiện nhiệm vụ giám sát, đối chiếu, xác minh toàn diện hoạt động của Quỹ. Thời gian thực hiện: từ 22/5 – 30/6/2017.

Để tăng cường công tác quản lý đối với hệ thống QTDND, căn cứ vào văn bản chỉ đạo của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, kế hoạch thanh tra của Thanh tra giám sát, tình hình hoạt động của các chi nhánh TD trên địa bàn. Giám đốc thống nhất phê duyệt kế hoạch thanh tra, kiểm tra năm 2017 đối với các QTDND. Trên cơ sở kết quả công tác thanh tra, giám sát NHNN Chi nhánh Thanh Hóa thường xuyên cảnh báo đối với các QTDND trên các lĩnh vực: quản trị điều hành, công tác tín dụng, phân loại nợ trích lập rủi ro, các chỉ tiêu an toàn trong hoạt động...

Trong 6 tháng đầu năm 2017, NHNN chi nhánh tỉnh triển khai và kết luận thanh tra tổ chức và hoạt động 12 QTD, gồm: Thị trấn Triệu Sơn, Bến Sung, Quảng Thành, Quảng Ninh, Hoàng Đạt, Thị trấn Nga Sơn, Lê Lợi, Thọ Dân, Đông Minh, Hoàng Tiến, Thọ Hải, Thị trấn Bút Sơn.

Ngoài ra, đã tiến hành kiểm tra theo chuyên đề các QTD Duy Thanh, Thị trấn Hà Trung; kiểm tra thực hiện kết luận thanh tra và xem xét một số nội dung liên quan đến đơn tại QTD Thiệu Trung, QTD Long Vân.

Qua thanh tra, kiểm tra đã có kiến nghị cụ thể trong từng lĩnh vực hoạt động của QTDND. Bao gồm: Công tác quản trị, điều hành, kiểm soát 102 kiến nghị; Công tác tín dụng 76 kiến nghị; Công tác kế toán tài chính và an toàn kho quỹ 88 kiến nghị; Phân loại nợ 14 kiến nghị; 11 kiến nghị; Phân loại nợ, chấp hành các tỉ lệ an toàn, lãi suất 19 kiến nghị; Công tác nguồn vốn, Phương án cơ cấu lại TCTD 30 kiến nghị; Công tác tổ chức nhân sự 18 kiến nghị. Đến 30/6/2017 có khoảng 25% số kiến nghị đã hoàn thành việc khắc phục.

Căn cứ Kết luận thanh tra, NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã ban hành Quyết định xử phạt hành chính đối với đơn vị, cá nhân có sai phạm, gồm: xử phạt hành chính QTD Quảng Thành 23 triệu đồng, QTD Thị trấn Nga Sơn 16 triệu đồng, QTD Lê Lợi 23 triệu đồng, QTD Thọ Dân 30 triệu đồng, QTD Thị trấn Hà Trung 35 triệu đồng, QTD Đông Minh 29 triệu đồng, QTD Hoàng Tiến 12 triệu đồng. Đồng thời, áp dụng các biện pháp xử lý cảnh cáo/tạm dừng điều hành đối với một số cán bộ là Chủ tịch HĐQT, ủy viên HĐQT phụ trách công tác tín dụng, Giám đốc điều hành, Trưởng ban Kiểm soát đối với các QTD nêu trên.

Đồng thời, phối hợp chặt chẽ với các cấp ủy, chính quyền địa phương, nơi có QTDND hoạt động trong việc đề xử lý những vấn đề hạn chế yếu kém, cũng như đẩy mạnh công tác tuyên truyền đến người dân, khách hàng về hoạt động của QTDND. Báo cáo kịp thời lên Tỉnh ủy, UBND tỉnh, NHTW và các cơ quan chức năng trong việc xử lý những bất thường phát sinh trong hoạt động của QTDND, hạn chế thấp nhất những rủi ro, đảm bảo ổn định an toàn trong hoạt động của hệ thống QTDND trên địa bàn.

Tuy nhiên, thời gian vừa qua vẫn còn phát sinh một số yếu kém, tồn tại và vi phạm chế độ quy định đã và đang xảy ra trong quá trình hoạt động của của một số QTDND như: yếu kém về công tác quản trị, điều hành và kiểm soát; Chất lượng tín dụng chưa cao; Kết quả kinh doanh hạn chế; Quản lý theo dõi tài sản,

vốn còn chưa chặt chẽ theo đúng quy định của NHNN... Về địa vị pháp lý, mỗi QTDND là một pháp nhân, trách nhiệm để xảy ra yếu kém trực tiếp thuộc các cá nhân HĐQT, Giám đốc điều hành, Ban kiểm soát của QTDND. Với trách nhiệm quản lý nhà nước về hoạt động tín dụng, ngân hàng trên địa bàn, NHNN Chi nhánh Thanh Hóa đã có nhiều cố gắng trong quản lý, giám sát và thanh tra, kiểm tra để chấn chỉnh hoạt động. Song đây là những hạn chế yếu kém ngoài ý muốn chủ quan của NHNN Chi nhánh Thanh Hóa.

Từ thực trạng của hệ thống QTD nêu trên, đặc biệt là 2 QTD Hoàng Đồng và Hoàng Trinh, NHNN Chi nhánh Thanh Hóa báo cáo và kính đề nghị Tỉnh ủy, HĐND tỉnh, UBND tỉnh Thanh Hóa chỉ đạo hệ thống chính trị của tỉnh tích cực phối hợp với NHNN Chi nhánh tỉnh Thanh Hóa trong việc hỗ trợ giám sát hoạt động, và xử lý yếu kém của các QTDND, đảm bảo ổn định, an toàn hoạt động của hệ thống QTDND trên địa bàn tỉnh, góp phần đảm bảo an ninh trật tự, ổn định chính trị xã hội trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa. /

Nơi nhận:

- Như trên (đề B/C);
- Ban lãnh đạo CN;
- Lưu VTLT

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Thanh An